

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Egelantier te MEERHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16816
Instelling Vrije Basisschool - De Egelantier
Directeur Peter STOCKMANS
Adres Bevrijdingslaan 255 - 2450 MEERHOUT
Telefoon 014-30.32.06
Fax 014-30.34.26
E-mail vrijeschool.meerhout@scarlet.be
Website www.vbsdeegelantier.be

Bestuur van de instelling VZW KOR Zuiderkempem
Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3

Scholengemeenschap Meerdal
Adres Smissestraat 50 - 2430 LAAKDAL
CLB Vrij CLB Kempen
Adres Rubensstraat 170 - 2300 TURNHOUT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18/03/2013,19/03/2013,20/03/2013,21/03/2013,
22/03/2013

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 22/03/2013

Datum bespreking verslag met de instelling 03/05/2013

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ingrid Van Peel
Teamleden Cris Hens
Hilde Vanderlocht

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren	15
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Welzijn.....	18
4.2 Begeleiding.....	18
4.2.1 Leerbegeleiding	18
4.3 Evaluatie.....	19
4.3.1 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	25
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	25
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool 'De Egelantier' te Meerhout heeft vier vestigingsplaatsen gelegen in de deelgemeenten Zittaart en Gestel. In de beide dorpen wordt kleuter- en lager onderwijs aangeboden. De school profileert zich als een christelijke geïnspireerde en zorgzame dorpsschool. De kleinschaligheid en de verbondenheid met de plaatselijke gemeenschap creëert een gemoedelijke sfeer. De leerlingenpopulatie is samengesteld uit alle socio-economische lagen van de bevolking.

Dankzij de niet aflatende inspanningen van het interne beleid én het schoolteam zijn alle schoolgebouwen en de speelplaatsen op de vier vestigingsplaatsen de afgelopen jaren in verschillende fases gerenoveerd en aangepast aan de hedendaagse verwachtingen. Ondanks de bouwperikelen is de school ook op onderwijskundig vlak sterk gegroeid. Dit gebeurde vanuit de inzet, de expertise en het dynamisme van de leraren én onder impuls van het sturende interne beleid.

Basisschool 'De Egelantier' wil voldoen aan haar maatschappelijke opdracht. De leraren handelen grotendeels volgens de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen. Er is gelijkgerichtheid in het onderwijsaanbod én in de onderwijsaanpak. De leraren hanteren een gelijkgericht planningssysteem en gelijkgerichte referentiekaders. Het onderwijs is gericht op de leef- en belevingswereld van de kleuters. De leraren bieden de kleuters veel kansen om te onderzoeken, te exploreren en te experimenteren. De lagere afdeling hanteert de principes van 'actief leren'.

De onderwijsinspectie onderzocht de leergebieden wereldoriëntatie en lichamelijke opvoeding in de beide afdelingen en in de lagere afdeling eveneens de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor 'leren leren'. Daarnaast zijn ook aspecten van het welzijnsbeleid en de regelgeving en de kwaliteit van de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid van de school beoordeeld.

In de beide afdelingen voldoen de inspanningen van de school voor het leergebied wereldoriëntatie aan de verwachtingen van de overheid. De school streeft met andere woorden bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na en bereikt met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen voor wereldoriëntatie. Er zijn in de beide afdelingen evenwel nog verbeterpunten voor de aanpak van dit leergebied. In de lagere afdeling integreren de leraren de eindtermen 'leren leren' in het aanbod.

De school streeft de ontwikkelingsdoelen voor lichamelijke opvoeding bij de kleuters na. Voor de lagere afdeling is er onvoldoende onderwijstijd en voldoen de binnenaccommodatie en de beschikbare gymmaterialen niet om alle eindtermen te bereiken. Dit neemt niet weg dat de gymleraren binnen deze beperkingen een kwalitatief onderwijsaanbod realiseren. De lessen lichamelijke opvoeding zijn opgebouwd volgens het nieuwe leerplan. De kleuters en de leerlingen krijgen een afwisselend en stimulerend bewegingsaanbod. De oudste kleuters krijgen watergewenning en alle leerlingen in de lagere afdeling gaan zwemmen. De gymleraren volgen de ontwikkeling van kinderen voor de bewegingsopvoeding systematisch op en communiceren hierover in een sportrapport. Voor de ontwikkeling en opvolging van de fijne motoriek, dragen ook de klasleraren hun steentje bij. De school neemt deel aan externe sportmanifestaties en organiseert zelf ook sportieve activiteiten voor alle leerlingen.

De school maakt werk van haar evaluatiebeleid en van de leerbegeleiding. De leraren observeren, toetsen en nemen deel aan genormeerde tests. Het schoolteam getuigt van een reflecterende houding, waarbij ze haar werking geregeld in vraag stelt en bijstuurt.

De school neemt de zorg voor haar kwaliteit en de opvolging en coaching van leraren ter harte. De naleving van de onderwijsreglementering en de voorschriften in verband met de onderwijstijd zijn enigszins uit het oog verloren. Het intern beleid is zich hiervan bewust.

Hoewel het leergebied lichamelijke opvoeding in de lagere afdeling niet voldoet, formuleert de inspectie een gunstig advies en dit op basis van het ontwikkelingstraject dat de school aflegt op onderwijskundig vlak. De inzet, de expertise en het dynamisme van de leraren en de daadkracht van het interne beleid zijn ook argumenten voor de deliberatie.

Het draagvlak binnen de school is voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces op de ingeslagen weg voort te zetten en de onderwijskwaliteit verder bij sturen, te verbeteren en te borgen op basis van de aanbevelingen en de verplichte verbeterpunten geformuleerd in het verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding
leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze na. De leraren organiseren krachtige en uitdagende leeromgevingen via een veelal doelgericht aanbod, zinvolle activiteiten en ondersteunende ontwikkelingsmaterialen. Kleuters krijgen voldoende kansen tot exploreren, waarnemen en beleven.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. Dit blijkt uit de planningsdocumenten, de doordachte en kindgerichte uitwerking van de bewegingslessen, de geïntegreerde bewegingsmogelijkheden in de klassen en op de speelplaatsen en de sportieve activiteiten op schoolniveau. De school voorziet bovendien voldoende onderwijstijd voor de uitbouw van een evenwichtig en rijk bewegingsonderwijs voor de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

De leraren handelen volgens de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen. De school werkt vanuit een schooleigen visie op kleuteronderwijs en wil in haar uitvoering het accent leggen op ontwikkelings- en ervaringsgericht leren.

De leraren beschikken over een digitale versie van de leerplannen. Meerdere leraren kijken na welke leerplandoelen bij bepaalde ontwikkelingsaspecten horen. Bij hun activiteiten selecteren ze doelen behorende bij ontwikkelingsaspecten en 'stapjes' uit de voorgestelde ontwikkelingslijnen uit een koepeleigen instrument.

Recent werkt de school met een digitaal planningssysteem. Leraren bewaken de volledigheid en het evenwicht van het aanbod via de jaarplannen, uitgewerkte ontwikkelingslijnen en het kindvolgsysteem.

Alle leergebieden maken deel uit van het geïntegreerde aanbod binnen de thematische werking. Voor de stoffering van de thema's putten de leraren hoofdzakelijk uit eigen bronnenmateriaal. De jaar-/maandplanning vermeldt de belangrijkste na te streven ontwikkelingsaspecten per thema en per leeftijdsgroep. Wekelijks overleggen de parallelleeraren over de inhoud van de thema's, waarbij ze belangstellingscentrumfiches per leeftijdsgroep ontwikkelen om de verticale samenhang uit te werken en om afspraken te maken. In het klasdagboek beschrijven de leraren de activiteiten, de werkvormen, de materialen en de 'stapjes' die ze willen nastreven. Niet alle activiteiten zijn echter even doelgericht uitgewerkt.

Het onderwijs sluit aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het is werkelijkheidsgericht. De onderwijspraktijk is doordrongen van het aanschouwelijkheidsbeginsel. De leraren mobiliseren vaardigheden in activiteiten die de kleuters als 'zinvol' en als 'echt' ervaren.

De kleuterleraren voorzien in een breed activiteitsaanbod met aandacht voor het zelfgestuurd leren, het verwerven van zelfstandigheid, het leren communiceren en het samenwerken. Heel wat aspecten van het leergebied wereldoriëntatie zitten verweven in het onderwijsaanbod. De kleuters krijgen voldoende kansen om te experimenteren en te exploreren. De kleuters gaan regelmatig op uitstap in de buurt. Er worden ook culturele uitstappen georganiseerd. Het schoolteam organiseert jaarlijks projecten. De gebruikte tijdsaders zijn in grote mate gradueel en in verticale samenhang uitgebreid. In alle leefgroepen verhelderen pictogrammen het tijdsbegrip. In de dagelijkse activiteiten zijn er nog groeikansen naar bewuste tijdsbeleving, tijdsstructurering en het meten van de tijd. Tijdens de meeste bijgewoonde activiteiten valt het ontwikkelingsondersteunend begeleiden van de leraar op.

De leermeesters lichamelijke opvoeding (gymleraren) stemmen hun werking en het bewegingsaanbod af op de decretale ontwikkelingsdoelen. Voor de concretisering van de lessen lichamelijke opvoeding beschikken ze over een onderwijsleerpakket en putten ze uit diverse bronnen. Ofwel wordt het leerplan gehanteerd als onderbouwing van het aanbod ofwel verwijst de leraar naar de streefdoelen vanuit het koepeleigen instrument.

Voor een geïntegreerde aanpak met de klaswerking stemmen de gymleraren hun inhouden af op het actuele kleuterthema wanneer dit zinvol en verrijkend is. Ze beschikken daarvoor over de jaarplanning met de thema's van elke kleuterklas en informeren eveneens bij de klasleraren zelf. De thematische inkleding van de activiteiten, het aangepast aanbod van materiaal en de kindgerichte leerkrachtstijl met aandacht voor succeservaringen zorgen voor vele bewegingskansen met een hoge betrokkenheid en dynamiek bij de kinderen.

Kleuterleraren integreren eveneens bewegingstussendoortjes en bewegingsactiviteiten in hun klaswerking en tijdens de speeltijden wat een brede harmonische vorming ten goede komt. Vanaf de vierjarige kleuters is er klasintern doelgerichte aandacht voor het verwerven en aanwenden van kleinmotorische bewegingspatronen ter voorbereiding van het schrijfonderwijs. Hiervoor zijn diverse bronnenmaterialen inspirerend. De school zorgt ervoor dat dit aspect van de motorische ontwikkeling een ononderbroken vervolg krijgt in het eerste leerjaar. Voor de vijfjarige kleuters staan er op het einde van het schooljaar enkele lessen watergewinning op het programma. De begeleidende leraren volgden een bijkomende opleiding om zich hierin te bekwamen en kunnen rekenen op de hulp van enkele ouders en de ondersteuning van de gymleraren.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De kleuters zijn meestal verdeeld in leefgroepen, waar telkens twee leeftijden bij elkaar zitten. Er zijn regelmatig klasdoorbrekende activiteiten. Voor de oudste kleuters worden ook wekelijks aparte activiteiten georganiseerd specifiek gericht op na te streven 'stapjes' voor de oudste kleuters.

De beschikbare onderwijstijd wordt niet effectief aangewend. In de kleuterafdeling van Zittaart en Gestel worden de voorgeschreven 28 lestijden onderwijs- en opvoedingsactiviteit niet gerespecteerd. Het beleid heeft aangegeven de duur van de speeltijden en het tijdstip van de beëindiging van de school 's middags en 's avonds onverwijld te zullen aanpassen.

Zowel in Zittaart als in Gestel is er een bijzondere leermeester bewegingsopvoeding (gymleraar) die instaat voor de gymlessen vanaf de jongste kleuters tot en met het zesde leerjaar. Dit bevordert de verticale samenhang en de doorstroming van het kleuter- naar het lager onderwijs

De kleuters krijgen wekelijks twee lestijden kleutergym. Leraren voorzien een gevarieerd bewegingsaanbod met aandacht voor een gedoseerde afwisseling tussen in- en ontspanning. De zaalopstelling is overzichtelijk en efficiënt en de organisatie- en werkvormen zorgen ervoor dat zoveel mogelijk kinderen gelijktijdig actief zijn. De gymleraren schenken aandacht aan de stapsgewijze opbouw van de zelfsturing en de zelfstandigheid. Kleuters krijgen kansen om samen te werken en gaandeweg sociaal vaardiger te worden. Door regelmatig te werken met heterogene groepen, benutten de leraren de mogelijkheden om kinderen te laten leren van elkaar.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De didactische materialen zijn afgestemd op de ontwikkeling van de kleuters. Er is aantrekkelijk en werkelijkheidsnaab materiaal aanwezig. Er is algemeen aandacht voor de inrichting en de verrijking van de hoeken. Deze nodigen uit tot exploreren en bieden kansen om de werkelijkheid actief te ontdekken. Bronnenboeken en andere materialen worden nogal eens door de leraren zelf aangekocht.

De infrastructuur voldoet om de leerplandoelen voor de kleuterafdeling na te streven. Er is voldoende groot en klein gymmateriaal aanwezig en sommige materialen zijn echter verouderd en daardoor minder veilig en minder hygiënisch of zijn niet rugsparend te hanteren. De speelplaatsen en het materiaal dat er ter beschikking gesteld wordt, bieden de kleuters bijkomend heel wat motorische uitdagingen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie gebeurt procesgericht: ieder kind wordt vergeleken met zichzelf om te zien of er evolutie is. De gym- en klasleraren schenken aandacht aan persoonsgerichte feedback die zowel aanmoedigend en bevestigend als bijsturend en coachend kan zijn.

Voor de opvolging van de ontwikkeling observeren de leraren de kleuters tijdens de activiteiten. Er zijn ook een aantal gestructureerde klasobservaties. De gymleraren zijn zoekende naar een evenwichtig, doelgericht en functioneel observatiesysteem om deze periodieke screenings te onderbouwen. Een trimestriële screening van ontwikkelingsaspecten uit een koepeleigen instrument, volgt de ontwikkeling van de kleuter op. De leraren screenen binnen het kindvolgsysteem na te streven 'stapjes' in de ontwikkeling van de kleuter voor het leergebied wereldoriëntatie.

De klasleraren nemen de kleinmotorische aspecten voor hun rekening en de gymleraren focussen zich op de grote motoriek.

Alle relevante gegevens komen in het digitale kindvolgsysteem en dit geeft een overzicht van de ontwikkeling van de kleuters. De gegevens zijn en blijven beschikbaar voor alle betrokkenen. De school informeert de ouders mondeling over de evolutie van hun kleuter.

Begeleiding De leraren zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorgbegeleiding. De school heeft uitgeschreven procedures voor haar zorgwerking. De zorgcoördinator ondersteunt activiteiten voor kleuters die extra begeleiding nodig hebben. De observatiegegevens geven aanleiding tot doelgericht hoekenwerk of 'verplichte activiteiten' voor bepaalde kinderen, op maat van vastgestelde noden. Voor kleuters die bij de inschaling van deze aspecten aangeven meer zorg nodig te hebben, wordt een individueel handelingsplan opgesteld.

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gymleraren worden in mindere mate betrokken bij de formele kindbesprekingen en de zorgacties. Indien nodig nemen zij wel zelf het initiatief om problemen te signaleren. Zij differentiëren onder meer door de moeilijkheidsgraad van de oefeningen aan te passen of door extra hulp aan te bieden. Indien de (motorische) achterstand van een kind de mogelijkheden van de leraar of de school overstijgt, worden ouders doorverwezen naar externe deskundige hulp.

Begeleiding De school organiseert meermaals in het schooljaar 'integratieactiviteiten' waarbij de oudste kleuters kennismaken met de werking van het eerste leerjaar. De leraren van beide niveaus wisselen onderling informatie uit over hun pedagogisch-didactische aanpak van het leergebied en de vorderingen van de leerlingen.

Afstemming met partners
Samenwerking

Professionalisering Er is vanuit het interne beleid opvolging en sturing voor het ontwikkelings- en ervaringsgericht werken. Er is veel interne expertise aanwezig. De leraren gaan in de mate van het mogelijke in op het nascholingsaanbod dat een bijdrage levert aan de deskundigheidsbevordering. Ook vakliteratuur en het internet betekenen een permanente bron van professionalisering. Via het recent opgericht platform voor leraren lichamelijke opvoeding op het niveau van de scholengemeenschap en een regionale werkgroep wordt het leren van elkaar schooloverstijgend structureel ondersteund en gestimuleerd.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie. De leraren realiseren een onderwijsaanbod waarin alle domeinen van wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze aandacht krijgen. Actieve werkvormen illustreren de visie van de school die een meer ervaringsgerichte invalshoek en een groeiende zelfsturing door de leerlingen nastreeft.

Curriculum Elke leraar beschikt over een digitaal leerplan. De visie op wereldoriëntatie zoals het leerplan vooropstelt, wordt in groeiende mate in de actuele klaspraktijk toegepast. Voor de concrete planning van leerinhouden en de didactische uitbouw hanteert het team een onderwijsleerpakket. De leraren streven de volledigheid van de leerplandoelen met dit pakket na. Het vormt de leidraad voor een doelgericht onderwijsaanbod. Alle bestaansdimensies komen evenwichtig aan bod. Het team gaat na of het aanbod wel degelijk spoort met de te bereiken eindtermen via de leerplandoelen. De aan het pakket gekoppelde tools zijn functioneel om op een systematische wijze na te gaan in welke mate de leerplandoelen aangeboden en bereikt worden.

Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Analyse van planningsdocumenten en leerlingenwerk tonen aan dat de samenhang en de continuïteit verzekerd zijn. De leerinhouden worden aangebracht vanuit levensechte waarnemingen en vanuit de beleavingswereld van de kinderen. Ook het zelf onderzoeken, al experimenterend inzicht verwerven en zelf met informatie omgaan, is conform de leerplanvisie. Er wordt gebruik

gemaakt van moderne media om de lessen een levensecht karakter te geven. De leergebiedoverstijgende eindtermen komen regelmatig geïntegreerd aan bod. De school beschikt over een leerlijn informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Er is een geïsoleerd aanbod voor verkeerseducatie. De leraren gebruiken hiervoor een afzonderlijk onderwijsleerpakket. De school realiseert een gezondheids- en milieubeleid. De school wil de leerlingen aanzetten tot een gezonde en milieubewuste levensstijl. De school voert een antipest- en een verdraagzaamheidsplan uit.

In alle leergroepen worden uitstappen georganiseerd in functie van het wereldoriënterend onderwijs. De leraren schrijven hiervoor concrete doelen uit. De mate waarin de leraar de plaatselijke en de ruimere omgeving en de actualiteit in het aanbod opneemt is leerkrachtafhankelijk. De school maakte hierover geen afspraken.

Alle leraren hebben aandacht voor het leren als een actief en constructief proces. Partnerwerk komt overal voor alsook het werken met coöperatieve leergroepen. Er zijn klasdoorbrekende activiteiten. Deskundigen worden uitgenodigd in de school om het leergebied te verlevendigen. Vanuit dit participatieve leren biedt de school ook kansen tot het ontwikkelen van vaardigheden in verband met burgerzin en democratie.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De school voorziet voldoende onderwijstijd voor het leergebied. De leraren werken per graad en/of per leerjaar thema's en projecten uit.

Vanaf de tweede graad hergroepeert men de leerlingen in de namiddag voor dit leergebied. Deze leerlingen krijgen een afwisselend aanbod gespreid over twee schooljaren.

De meeste leraren zorgen voor een rijk klasmilieu. Het structureel gebruik van de ICT- mogelijkheden en het taakgericht groepswerk is ingeburgerd. De meeste leraren besteden aandacht aan het zelfstandig leren en het opzoeken, samenvatten en communiceren van informatie door de leerlingen. Op deze manier bevorderen ze de zelfsturing van leerlingen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen en didactische materialen voor de realisatie van het leerplan. De school zorgt voor een ICT-ondersteunde leeromgeving.

De school beschikt op het niveau van de school niet over een inventaris van (interculturele) levensverhalen en kinderboeken nodig voor de sociale aspecten van wereldoriëntatie en een 'omgevingsboek' van de school om de leerinhoud voldoende te kunnen afstemmen op de eigen schoolcontext.

De opbouw van tijds- en ruimtekaders zoals voorzien in het leerplan ontbreekt in het klasbeeld of is niet consequent. Het functioneel gebruik is leerkrachtafhankelijk.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i>	De leraren gebruiken de methodegebonden toetsen, maar durven deze ook aan te passen of aan te vullen met eigen toetsen. De leraren stellen de validiteit van de eigen toetsen niet in vraag.
	De geanalyseerde toetsen illustreren een grote afwisseling in de vraagstelling. Het alterneren tussen kennisvragen en het 'open-boek-principe' stimuleert de attitude van het zelf opzoeken door de leerlingen. Meerdere leraren geven aan dat de evaluatie van vaardigheden, het leerproces en de interesses van kinderen een moeilijk gegeven is. De aandacht voor en het gebruik van alternatieve en 'zachte' evaluatievormen kunnen verhogen. De aanwending van de resultaten om de kwaliteit van het leergebied in kaart te brengen heeft eveneens nog groeikansen.
Evaluatie Rapporteringspraktijk	Het globale resultaat wordt in het rapport weergegeven door één cijfer. Dit geeft weinig informatie over de evolutie in de competenties van de leerlingen.
Begeleiding Leerbegeleiding	De aangeboden inhouden zijn voldoende herkenbaar voor alle leerlingen. Er wordt rekening gehouden met hun thuisomgeving, ontwikkelingstempo en individuele mogelijkheden. De leraren besteden aandacht aan het welbevinden en het leren samenwerken.

3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor lichamelijke opvoeding in onvoldoende mate. Ondanks de degelijk uitgewerkte jaarplannen voorziet de school, vooral in de bovenbouw, onvoldoende onderwijstijd om de eindtermen te realiseren. Bovendien zijn de binnenaccommodatie in Zittaart en de beschikbare materialen een belemmerende factor om alle eindtermen op een verantwoorde en veilige manier te realiseren.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Brede harmonische vorming</i>	De gymleraren beschikken over een jaarplanning waaruit gerichte aandacht blijkt voor de diverse domeinen binnen lichamelijke opvoeding. Het activiteitenaanbod is afgestemd op het nieuwe leerplan lichamelijke opvoeding, dat grondig bestudeerd werd. De lessen krijgen een concrete invulling via een onderwijsleerpakket evenals via vrij uitgebreide persoonlijke vakliteratuur. Het lesconcept is in overeenstemming met de voorschriften van het leerplan. De leraren vinden een goed evenwicht tussen het werken aan bewegingsdoelen en persoonsdoelen. Ze slagen erin om een krachtige leeromgeving te creëren met betekenisvolle activiteiten en een hoge activiteitsgraad van de kinderen.
	Er is expliciete aandacht voor een graduele opbouw. Uitgewerkte leerlijnen op basis van de bewegingsthema's uit het nieuwe leerplan structureren en stroomlijnen het onderwijsleerproces en bevorderen de verticale samenhang. Horizontale samenhang met andere leergebieden wordt minder expliciet nagestreefd en klasleraren blijken hiervoor ook niet altijd vragende partij te zijn.
	Voor de kleinmotorische vaardigheden is in de lagere afdeling een leerlijn 'schrijven' opgenomen met aandacht voor het technisch aspect ervan, naar analogie met het kleuteronderwijs. Motorische vaardigheden i.v.m. fietsbehendigheid komen eveneens aan de orde. Ook via de sportactiviteiten op schoolniveau en door de aandacht voor een gezonde en veilige levensstijl streven de leraren belangrijke vaardigheden en attitudes na.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De globale onderwijstijd voor lichamelijke opvoeding stemt niet overeen met de netgebonden voorschriften en volstaat niet om alle leerplandoelen met zoveel mogelijk leerlingen te bereiken. In beide vestigingsplaatsen krijgen de leerlingen één lestijd lichamelijke opvoeding door een bijzondere leermeester (gymleraar). In vestigingsplaats Gestel gaat een aanzienlijk aandeel van de onderwijstijd naar verplaatsen en omkleden met een nadelig effect op de effectieve onderwijstijd voor de gymles. In deze vestigingsplaats worden de gymlessen voor de leerlingen van de eerste en tweede graad om de twee weken aangevuld met een uurtje 'sport en spel' gegeven door een externe vrijwilliger. In vestigingsplaats Zittaart is dat enkel het geval voor de leerlingen van het tweede leerjaar. Behoudens het zwemondericht hebben de klasleraren geen verantwoordelijkheid naar het realiseren van de leerplandoelen lichamelijke opvoeding.

De gymleraren werken planmatig en hechten veel belang aan waarden zoals fairplay, respect en verdraagzaamheid. Ze creëren een veilig en positief groepsklimaat. Ze wenden de beperkte onderwijstijd optimaal aan en hebben op een geïntegreerde manier aandacht voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en 'leren leren'. Een doordachte voorbereiding en organisatie van de gymlessen en een kwaliteitsvolle uitvoering dragen daartoe bij.

Ieder leerjaar gaat een tiental keer per schooljaar zwemmen. Voor de concrete organisatie is de school afhankelijk van het zwembad. De gymleraar heeft geen verantwoordelijkheid met betrekking tot het zwemmen. Gratis zwemmen wordt georganiseerd voor de leerlingen van het zesde leerjaar. De klasleraar staat samen met een externe zweminstructeur in voor het zwemondericht. De zweminstructeur houdt zich voornamelijk bezig met de effectieve initiatie van een zwemslag als technische aangelegenheid bij de niet-zwemmers en de ontwikkeling van een goede zwemstijl. Hij volgt hiervoor een specifieke leerlijn maar is niet op de hoogte van de netgebonden leerplandoelen voor zwemmen. De klasleraar neemt de leerlingen die al kunnen zwemmen of de leerlingen die enkel toe zijn aan watergewenning voor zijn/haar rekening. Zij laten zich inspireren door lesfiches uit een methode en door de tips van de zweminstructeur. De meeste leerlingen halen een zwembrevet voor het einde van het zesde leerjaar.

Zowel tijdens de gymlessen als in het zwembad is er aandacht voor duidelijke afspraken en een goede organisatie zodat de bewegingsactiviteiten veilig en gedisciplineerd kunnen verlopen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Er is onvoldoende groot en klein materiaal aanwezig om tegemoet te komen aan de voorschriften van het leerplan en het aanwezige materiaal is soms verouderd, onveilig, niet hygiënisch of niet altijd rugsparend te hanteren.

Materieel beheer
Infrastructuur

In Gestel zijn geen gescheiden omkleedruimten voor meisjes en jongens. De binneninfrastructuur is vooral in Zittaart beperkt om alle leerplandoelen op een verantwoorde manier te realiseren. De goed ingerichte speelplaatsen en de sportterreinen in de buurt van de schoolgebouwen compenseren dit enigszins. In de mate van het mogelijke voorzien de gymleraren buitenactiviteiten voor balsporten en activiteiten die een grote bewegingsruimte behoeven.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i>	De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief en wordt aangestuurd door de rapportstructuur in het ‘evaluatieboekje voor lichamelijke opvoeding’ dat tweemaal per schooljaar ter inzage mee naar huis gaat. De evaluatiegegevens in dit gymrapport zijn afgestemd op de leerplandoelen en vormen voor de gymleraren een belangrijke indicatie om na te gaan in welke mate de leerlingen voor alle domeinen van lichamelijke opvoeding de eindtermen bereiken. Voor het zwemonderwijs worden de vorderingen niet ingevuld ook al is de mogelijkheid hiertoe voorzien op het gymrapport. Schoolafspraken of richtlijnen hieromtrent ontbreken. De school houdt ook geen lijsten bij van de zwembrevetten die ze uitreikt De school voorziet niet in een back-upsysteem om de evaluatiegegevens op school te bewaren. Daarenboven komen de evaluatiegegevens voor lichamelijke opvoeding niet op het rapport en ook niet ter sprake bij de delibererende eindklassenraad die bepalend is voor het al dan niet toekennen van het getuigschrift basisonderwijs.
Begeleiding Leerbegeleiding	De evaluatiegegevens worden nog niet ten volle benut om de binnenklasdifferentiatie of de leerbegeleiding doelgericht aan te sturen. Toch zorgen de leraren om tegemoet te komen aan de verschillen tussen de leerlingen wel voor oefeningen met een verschillende moeilijkheidsgraad of voor extra begeleiding, soms ook door een medeleerling. De gymleraren worden in mindere mate structureel betrokken bij het zorgbeleid en bij de kindbesprekingen, ook al kan hun informatie bijdragen tot een genuanceerdere beeldvorming. Vooral via informeel overleg is er uitwisseling van informatie betreffende de (zorg)kinderen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering	De gymleraren gaan in de mate van het mogelijke in op het aanbod van de netgebonden begeleiding en van andere instanties die een bijdrage leveren aan de verdere deskundigheidsbevordering. Ook vakliteratuur betekent een permanente bron van professionalisering. Via het recent opgericht platform voor leraren lichamelijke opvoeding op het niveau van de scholengemeenschap wordt het leren van elkaar structureel ondersteund en gestimuleerd. De gymleraar van Zittaart stuurt de externe vrijwilliger voor ‘sport en spel’ aan.

3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De lagere afdeling levert de nodige inspanningen voor het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ‘leren leren’. Het geïntegreerd nastreven is in de actuele klaspraktijk en in de dagplanningen zichtbaar.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ‘leren leren’ zijn door de leraren gekend. Er is een oplistings beschikbaar voor meerdere leergroepen over hoe lessen, taken en opdrachten plannen en organiseren evenals een aanpakstrategie om problemen op te lossen. Alle leraren gaan doelbewust te werk om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen in verschillende leercontexten en gevarieerde leersituaties aan te leren en te oefenen. In alle groepen is er voldoende aandacht voor zowel de uitvoering van leerstrategieën, het reguleren van eigen denk- en leerprocessen als voor de ontwikkeling van leerhoudingen. Leraren laten zich vooral leiden door wat aangereikt wordt vanuit de handleidingen bij de leerpakketten. Zo leren leerlingen algoritmen en heuristieken als oplossingsweg(en) hanteren.
--	---

Leraren leggen een groeiende focus op het creëren van kansen voor leerlingen om actief, interactief en constructief te leren waarbij zij meer en meer worden uitgedaagd om zelf verantwoordelijkheid over hun leren op te nemen. Het actief betrekken van de kinderen bij het plannen, realiseren en evalueren van diverse opdrachten is een belangrijke bijdrage om de basiscompetentie tot zelfreflectie te stimuleren. Werkvormen als hoeken- en contractwerk zijn ingeburgerd in de school. Het aanbod is in toenemende mate gedifferentieerd. Ook het leren inschatten van de tijd nodig voor een taak en in functie daarvan keuzes maken, komt soms aan bod.

Er is geen schooleigen overzicht of planning van de eindtermen 'leren leren'.

Curriculum Leren leren zit sterk geïntegreerd in de activiteiten wereldoriëntatie. Deze
Onderwijsorganisatie geïntegreerde werking is trouwens toepasbaar op het geheel van het
Klasmanagement onderwijsaanbod in de school. Projectwerking wordt jaarlijks ingeroosterd. In alle
groepen is men vertrouwd met de principes van het coöperatief leren. Dit wordt
opgebouwd vanuit de kleuterafdeling.

Materieel beheer Er zijn voldoende materialen voorhanden om de eindtermen te bereiken.
Uitrusting De leerlingen krijgen vooral tijdens hoeken- en contractwerk en in de lessen ICT
Leermiddelen kansen om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving. In de derde graad
worden de digitale borden ook door de leerlingen vlot gehanteerd. Het gebruik
van functionele agenda's met aandacht voor studerend leren, biedt leerlingen de
mogelijkheid een goede leerhouding te ontwikkelen. De ICT-coördinator werkt
vanaf de tweede graad op klasniveau expliciet aan de integratie van ICT.

Evaluatie De vorderingen op het vlak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren
Evaluatiepraktijk leren worden eerder intuïtief nagegaan. De rapportering is niet gestoffeerd
vanuit de eindtermen leren leren.

Begeleiding 'Leren leren' vormt minder een onderwerp binnen het zorgbeleid. Op klasniveau
Leerbegeleiding zijn er nog groeikansen om de leerlingen sterker te begeleiden in hun eigen
leerproces en bij te sturen tijdens het zelfstandig werken.

Professionalisering Via klasbezoeken stimuleert de directeur een geïntegreerde klasaanpak rond
Deskundigheidsbevordering 'leren leren'. Er is voldoende interne expertise bij de leraren aanwezig.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	neen
• de bijdrageregeling	neen
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	neen
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	neen

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school profileert zich als een 'zorgzame' school. De vrije basisschool 'De Egelantier' heeft een uitgeschreven visie op zorg. De zorgaanpak vertrekt vanuit de basisprincipes van het handelingsgericht werken.

De leraren zijn de spilfiguren in de zorgwerking. Ze willen vooral preventief werken om zoveel mogelijk te voorkomen dat kinderen extra hulp nodig hebben. Bij deze werking zijn de zelfredzaamheid en het zelfstandig werken van groot belang. De school heeft hiervoor een structurele werking opgebouwd vanaf de jongste kleuters tot en met het zesde leerjaar.

De school heeft procedures, instrumenten en werkdocumenten om specifieke noden van kinderen op te sporen en effectief te begeleiden. Alle betrokkenen hebben via het digitale systeem toegang tot de informatie betreffende de planningsdocumenten van de leraren en de kindgegevens.

De school werkt aan een duidelijke beeldvorming aan de hand van het in kaart brengen van de beginsituatie en de bevindingen van de leraren. Er is ook aandacht voor de beeldvorming over de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen. In de lagere afdeling zijn de foutenanalyses bij de toetsen eerder beperkt. Er zijn hierover geen formele schoolafspraken.

In de zorgbrede werking van de kleuterafdeling vormen de leeftijds- en/of ontwikkelingsverschillen tussen de kleuters de basis voor een gedifferentieerde aanpak. De meeste leraren bieden momentane ondersteuning en waar nodig differentiëren ze binnen de reguliere activiteiten, het aanbod in de hoeken en/of het keuzeaanbod.

De leraren van de lagere afdeling voorzien een specifiek gedifferentieerd aanbod door het aanwenden van de differentiatiemogelijkheden uit de onderwijsleerpakketten Nederlands en wiskunde. In alle klassen van de lagere afdeling is er een structurele vorm van binnenklasdifferentiatie.

De school realiseert in sterke mate de tweedelijnszorg. De uitvoering ervan is in hoofdzaak de opdracht van de zorgcoördinator in samenwerking met de groepsleraar. Indien nodig wordt een individueel handelingsplan uitgewerkt. Voor een aantal leerlingen is er een vorm van curriculumdifferentiatie. Bovendien gelden voor een aantal leerlingen stimulerende en compenserende maatregelen die in de klassen consequent worden toegepast.

De school vangt leerlingen op vanuit het buitengewoon onderwijs in een gon-project (geïntegreerd onderwijs). Er is een goede samenwerking met de externe hulpverleners.

De zorgcoördinator registreert de interventies in een logboek om de effecten ervan op te volgen. Binnen de organisatiestructuur is er nog groeimarge voor nog meer onderwijs op maat. Schoolafspraken betreffende de uitvoering van de eerstelijnszorg zijn nog niet voldoende geëxpliciteerd.

De school heeft oog voor de ontwikkeling van de leerbegeleiding. Zo kreeg de zorgwerking een duidelijke structuur en worden onderwerpen in verband met de leerbegeleiding vrij regelmatig besproken op de personeelsvergadering.

De directeur en de zorgcoördinator introduceren waardevolle nieuwe inzichten in de school op basis van gerichte bijscholingen. De teamleden staan open voor actuele evoluties en zijn vernieuwingsbereid. De brede inzet van de leraren en de introductie van een digitaal zorgplatform zijn hiervan al het resultaat.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft een impliciete visie op het evalueren van de kleuters en de leerlingen. De visie op evalueren vanuit de leerplannen is weinig sturend voor de onderwijspraktijk. Desondanks werkt de school aan de hand van verschillende initiatieven aan de opvolging van de ontwikkeling van de kinderen. In de kleuterafdeling zijn de ontwikkelingsaspecten uit een koepelgebonden instrument richtinggevend voor de periodieke screenings in het digitale kindvolgsysteem. In de lagere afdeling sturen de onderwijsleerpakketten voor de meeste leergebieden in grote lijnen de evaluatiepraktijk aan. Voor wiskunde en de technische aspecten van Nederlands worden deze aangevuld met de genormeerde testen uit het leerlingvolgsysteem. Voor de evaluatie van muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen ontbreekt een transparante visie, leerplangerichtheid, concrete afspraken en gelijkgerichte criteria.

Het team staat open voor vormen van gedifferentieerde evaluatie. Zo worden er geïndividualiseerde afspraken gemaakt met de betrokken ouders en de leerlingen voor het verloop van de evaluatie en correctie.

Op schoolniveau wordt de evaluatiepraktijk structureel ondersteund door enkele organisatorische afspraken, door het digitale kinddossier en door de aanwijzingen en de modeltoetsen van de onderwijsleerpakketten. In de kleuterafdeling benutten de leraren eveneens observatielijsten om een aantal aspecten doelgericht op te volgen. Voor bijkomende observaties, bij kinderen met extra zorg, kunnen alle leraren eveneens een beroep doen op de zorgcoördinator of het CLB of op diagnostische kijkwijzers.

Er is in mindere mate ondersteuning om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de schooleigen visie op evalueren en op de visie op evalueren van de leerplannen. Dit wordt gecompenseerd door het veelvuldig informeel overleg en de cultuur van professionele openheid wanneer de leraren met concrete vragen zitten over de evaluatiepraktijk. Specifieke professionaliseringsinitiatieven over het (anders) evalueren van leerlingen waren de laatste jaren niet aan de orde. De (vernieuwde) onderwijsleerpakketten bieden wel inspiratie.

Er zijn weinig reflectiemomenten waarbij de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk wordt onderzocht. Het ontbreken van resultaatgerichte en operationele doelen op schoolniveau verhindert een betrouwbare effectmeting. Het beleid gaat nog niet systematisch na in welke mate de evaluatiepraktijk voor alle leergebieden is afgestemd op de leerplandoelen en in welke mate de leraren de leerlingenresultaten benutten om hun aanpak of aanbod bij te sturen. Via het multidisciplinair overleg en de individuele handelingsplannen krijgt de zorgcoördinator daar wel enig zicht op.

De school geeft zelf aan dat haar evaluatiepraktijk een werkpunt is en op korte termijn een prioriteit is voor het schoolbeleid.

Tot nu toe benutte de school professionalisering en zelfevaluatie nog weinig als hefboomen om haar evaluatiepraktijk kritisch te bekijken, te evalueren en bij te sturen of verder te ontwikkelen. Het beleid vertrouwt erop dat de evaluatiepraktijk door het werken vanuit het koepelgebonden instrument in de

kleuterafdeling en de aanschaf van nieuwe of vernieuwde onderwijsleerpakketten voldoet aan de richtlijnen van de leerplannen. De evaluatiepraktijk is de laatste jaren op basis hiervan bijgestuurd. De ontwikkeling van de evaluatiepraktijk wordt voor beide afdelingen echter weinig gekaderd in een integrale en schoolbrede visie.

Het uitreiken van getuigschriften basisonderwijs wordt te weinig afgetoetst aan het regelgevend kader. Ouders, leerlingen of externen worden weinig bevraagd door de school (het beleid) om na te gaan of de evaluatiepraktijk voldoende transparant is.

Inbreuk(en) op de regelgeving

De instelling leeft de volgende wettelijke bepalingen niet na:

De voorgeschreven procedure voor het afleveren van getuigschriften respecteren (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 53-57 en het Besluit van de Vlaamse Regering voor het uitreiken van het getuigschrift van basisonderwijs).

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De vrije basisschool 'De Egelantier' heeft vier vestigingsplaatsen, elk met een eigen identiteit en verbondenheid met de lokale parochiegemeenschap. Sinds de vorige schooldoorlichting werken het intern leiderschap en het schoolbestuur samen met de leraren aan één school. De specifieke schoolstructuur vraagt van de directeur en elk teamlid een groot engagement om hun school op allerlei vlakken draaiende te houden. Dankzij de niet aflatende inspanningen van het interne beleid én het schoolteam is de infrastructuur op de vier vestigingsplaatsen aangepast aan de hedendaagse verwachtingen.

De school heeft een schooleigen visie op onderwijs en opvoeding die aansluit bij de visie van het katholiek onderwijs. Ze profileert zich als een 'zorgzame' dorpsschool gelegen in het centrum van de beide kerkdorpen Zittaart en Gestel in Meerhout. De school stimuleert in haar dagelijkse werking een hoge mate van ouderbetrokkenheid bij school- en klasactiviteiten.

Het intern leiderschap stuurt de schoolontwikkeling op kwaliteitsvolle wijze aan. Met duidelijke en haalbare prioriteiten en met respect voor de draagkracht van het team wordt richting gegeven aan de onderwijsvernieuwingen. Het op de juiste plaats inzetten van mensen en middelen vormt een duidelijke prioriteit. Daarbij is de gerichtheid op het welbevinden van zowel de kinderen, de leraren als de ouders opmerkelijk. Deze werkwijze geeft blijk van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de teamleden en vergroot de draagkracht van de school.

De leraren zijn vernieuwingsgezind, getuigen van een bereidheid tot samenwerking en een grote loyaliteit naar mekaar en naar de school. In de verschillende vestigingsplaatsen heerst er een gemoedelijke en collegiale leef- en werksfeer. De directeur werkt vanuit een grote inzet, betrokkenheid en een specifieke deskundigheid aan de verdere uitbouw van de school. De directeur waardeert het hardwerkende team.

Het gegeven van de vier vestigingsplaatsen, de tijd die gaat naar de materiële, administratieve en de financiële besommeringen en zijn recente coördinatieopdracht op het niveau van de scholengemeenschap, wegen op de ruimte die de directeur heeft voor zijn onderwijskundig leiderschap. Dit compenseert hij door gerichte klasbezoeken bij alle leraren met nazicht van de planningsdocumenten en het leerlingenwerk. De directeur voert ook formele functioneringsgesprekken, beschrijft zijn bevindingen, bespreekt dit met de betrokken leraar en volgt de ontwikkeling ervan op. De leraren ervaren de feedback over hun pedagogisch-didactisch handelen als een meerwaarde en een aanmoediging voor hun klaswerking. De gelijkgerichtheid in de uitvoering van het onderwijs in de vier vestigingsplaatsen én in de beide onderwijsniveaus is opvallend en getuigt van het uitwerken van een missie, een visie en de daaraan gekoppelde waarden.

Het interne leiderschap wordt ondersteund door de zorgcoördinator, de ICT- coördinator en op praktisch vlak per vestigingsplaats door de vestigingsverantwoordelijke. De directeur tracht in de mate van het mogelijke zijn aanwezigheid in alle vestigingsplaatsen op vaste momenten in de week in te vullen. De directeur investeert in het 'aanwezig en bereikbaar zijn' op de vestigingsplaatsen en in een hoge betrokkenheid. Toch ontbreekt in de school een 'middenkader' dat mee het draagvlak ondersteunt. Het plaatselijke schoolbestuur ondersteunt het interne beleid en is eveneens betrokken bij de schoolwerking.

De talrijke informele overlegmomenten zijn ondersteunend voor de klas- en schoolwerking. De leraren zijn tevreden over de informatiedoorstroming en -uitwisseling. De maandelijkse lerarenvergadering voor het hele team verlopen efficiënt. De leraren participeren aan deze vergadering en voelen zich betrokken bij de besluitvorming. Recent zijn er werkmomenten per niveau of in deelgroepen. Er is een vlotte samenwerking met het eigen schoolbestuur en de scholen van de scholengemeenschap.

Door middel van enquêtes bevroegt de school regelmatig de tevredenheid van de ouders, de leerlingen en de leraren. Ook het schoolbestuur informeert naar het welbevinden van de leraren en koppelt vanuit de bevindingen werkpunten terug naar het interne beleid van de school.

Tot nog toe was er voor het interne beleid weinig ruimte om stil te staan bij de eigen kwaliteit van het aangeboden onderwijs. De school neemt echter heel wat initiatieven om de ondersteunende onderwijskundige processen zoals onder meer de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk verder uit te bouwen. Nieuwe ontwikkelingen missen echter soms samenhang omdat deze niet altijd vertrekken vanuit een brede sterktezaktenalyse en een transparante en gedragen schoolvisie, vertaald in operationele doelen en formele schoolafspraken. Dit bemoeilijkt de opdracht van de school om de implementatie van vernieuwingen planmatig aan te pakken en de kwaliteit van deze processen systematisch te bewaken en bij te sturen.

Hoewel het leergebied lichamelijke opvoeding in de lagere afdeling niet voldoet, formuleert de inspectie toch een gunstig advies op basis van het ontwikkelingstraject dat de school aflegt op onderwijskundig vlak en de gerichtheid op het nieuwe leerplan. De inzet, de expertise en het dynamisme van de leraren en het algemeen beleid zijn ook argumenten voor de deliberatie.

De school voert nog geen doelgericht talenbeleid. Het uitschrijven van een visie is geen prioriteit. Toch bestaan er op uitvoeringsniveau een aantal waardevolle initiatieven die het taalvaardigheidsonderwijs ondersteunen. Vermeldenswaard zijn de afstemming van de onderwijsleerpakketten op de vernieuwde (deel)leerplannen zoals Frans en taalbeschouwing en de taalsensibilisering en taalinitiatie Frans. De doelgerichte aandacht voor groepswerk is bevorderlijk voor de spreek- en luisterkansen van de leerlingen. In de kleuterafdeling krijgt het domein luisteren binnen het leergebied Nederlands bovendien extra aandacht onder impuls van enkele leraren die participeren aan een regionale taalwerkgroep.

De school integreert haar gelijke onderwijskansenbeleid in het zorgbeleid. Ze stelde echter geen nieuwe operationele doelen voorop op basis van een beginsituatieanalyse om de gelijke onderwijskansen van alle leerlingen te garanderen. Dit bemoeilijkt de evaluatie van de effecten op schoolniveau. De extra lestijden die de school genereert op basis van kindkenmerken worden vooral ingezet om de klasinterne differentiatie te ondersteunen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aanvullende bewegingsmogelijkheden in de klassen en op de speelplaatsen in de kleuterafdeling.
- De afstemming van de jaarplanning voor lichamelijke opvoeding op de nieuwe leerplandoelen in de lagere afdeling.
- De organisatie van de extra sportactiviteiten in de lagere afdeling.
- Het realiseren en het nastreven van het wereldoriënterend onderwijs in de beide afdelingen.
- Het aanbieden van betekenisvolle ervaringssituaties die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters.
- De gelijkgerichte visie op 'goed' kleuteronderwijs.
- Het aanreiken van kansen om te exploreren en te experimenteren in de kleuterafdeling.
- De interactieve aanpak tijdens de lessen wereldoriëntatie waardoor de leerlingen kansen krijgen tot experimenteren en handelend ontdekken in de lagere afdeling.
- De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de lagere afdeling.
- De gelijkgerichtheid in het onderwijsaanbod en in de onderwijsstijl in de beide afdelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De begeleidingsstijl en het klasmanagement van de leraren.
- De zorgstructuur die ondersteuning biedt en voor gelijkgerichtheid zorgt op de vier vestigingsplaatsen.
- De informatiedoorstroming over de kindgegevens.
- Het stimuleren van het pedagogisch-didactisch handelen van leraren gericht op het nastreven van een optimale begeleiding op klasniveau door het creëren van een krachtige leeromgeving met actieve werkvormen.
- De brede beeldvorming over en de systematische opvolging van de ontwikkeling van de kinderen in de beide afdelingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De dagdagelijkse inzet, het enthousiasme, de loyaliteit en de openheid van het schoolteam op elke vestigingsplaats voor hun schoolproject.
- Het bewerkstelligen van een gelijkgerichte visie en de gezamenlijke doelgerichtheid bij het team op en tussen de vestigingsplaatsen.
- De aandacht (en de resultaten) van het interne beleid voor het materieel beheer van de gebouwen in de vier vestigingsplaatsen.
- De betrokkenheid van het interne beleid en het schoolbestuur bij de schoolwerking.
- De interne communicatiemogelijkheden.
- De systematische opvolging en coaching van de klasleraren door het interne beleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aanbod in de kleuterafdeling doelmatig plannen en beter afstemmen op de inhoud van de leerplannen.
- Functioneler gebruik maken van tijds- en ruimtekaders in de lagere afdeling.
- In de lagere afdeling de leerinhouden wereldoriëntatie voldoende afstemmen op de eigen schoolomgeving.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De mogelijkheden binnen de organisatiestructuur vergroten voor het bieden van onderwijs op maat.
- De schoolafspraken betreffende de eerstelijnszorg expliciteren, evalueren en verankeren.
- In de lagere afdeling een breder spectrum van evaluatiemethoden hanteren zoals vooropgesteld in de leerplannen.
- In de lagere afdeling zorgen voor een evenwichtige rapportering en een duidelijke en correcte communicatie naar de ouders betreffende de evaluatiegegevens.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een beleidsstructuur uitwerken die het interne beleid binnen deze organisatiestructuur (vier vestigingsplaatsen en twee niveaus) ondersteunt.
- Het professioneel onderwijskundig overleg op schoolniveau optimaliseren.
- In de kwaliteitszorg stappen zetten om via objectieve gegevens stil te staan bij de eigen kwaliteit van het onderwijs.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de lagere afdeling voor het leergebied lichamelijke opvoeding voldoende onderwijstijd, infrastructuur en leermiddelen voorzien om de eindtermen te bereiken en het volledige leerplan toe te passen. (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 62)

Wat betreft de regelgeving

- De informatie in het schoolreglement betreffende het inschrijvingsrecht aanpassen conform de regelgeving (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 37).
- De geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen, opnemen in het schoolreglement (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 37).
- De verschillende bijdrageregelingen opnemen in het schoolreglement (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 37).
- De voorgeschreven procedure voor het afleveren van getuigschriften respecteren (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 53-57 en het Besluit van de Vlaamse Regering voor het uitreiken van het getuigschrift van basisonderwijs).
- In de kleuterafdeling van Zittaart en Gestel de voorgeschreven 28 lestijden onderwijs- en opvoedingsactiviteit respecteren (Decreet Basisonderwijs van 25/02/1997 artikel 48).

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Ingrid Van Peel de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	